

292 PROPERTII LIBER II.

Et modo formosa qui multa Lycoride Gallus

Mortuus inferna vulnera lavit aqua.

Cynthia quin etiam versu laudata Properti:

Hos inter si me ponere fama volet.

SEXTI

SEXTI AURELII
PROPERTII
LIBER III.

ELEGIA I.

CALLIMACHI manes, et Coi sacra Philetæ,
In vestrum, quæso, me finite ire nemus.

Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos

Itala per Graios orgia ferre choros.

Dicite quo pariter carmen tenuastis in antro,

Quove pede ingressi, quamve bibistis aquam.

Ah! valeat, Phœbum quicumque moratur in armis.

Exactus tenui pumice versus eat,

Quo me fama levat terra sublimis, et a me

Nata coronatis Musa triumphat equis;

Et mecum in curru parvi vectantur Amores,

Scriptorumque meas turba secuta rotas.

Quid frustra missis in me certatis habenis?

Non datur ad Musas currere lata via.

Multi, Roma, tuas laudes annalibus addent,

Qui finem imperii Bactra futura canent:

Sed, quod pace legas, opus hoc de monte Sororum

M.m

Detulit

Detulit intacta pagina nostra via.
 Mollia, Pegafides, vestro date ferta poetæ:
 Non faciet capiti dura corona meo.
 At mihi, quod vivo detraxerit invida turba,
 Post obitum duplici fenore reddet honos.
 Omnia post obitum fingit majora vetustas,
 Majus ab exequiis nomen in ora venit.
 Nam quis equo pulsas abiegno nosceret arces?
 Fluminaque Æmonio cominus isse viro?
 Idæum Simoenta Jovis cunabula parvi?
 Hæctora per campos ter maculasse rotas? [mis?
 Deiphobumque, Helenumque, et Polydamanta sub ar-
 Qualemcunque Parin vix sua nosset humus?
 Exiguo sermone fores nunc Ilion, et tu
 Troja bis Oetæi numine capta Dei.
 Necnon ille tui casus memorator Homerus
 Posteritate suum crescere fenfit opus.
 Meque inter feros laudabit Roma nepotes.
 Illum post cineres auguror esse diem.
 Ne mea contempto lapis indicet ossa sepulcro
 Provisum est, Lycio vota probante Deo.

ELEGIA II.

CARMINIS interea nostri redeamus in orbem,
 Gaudeat ut solito tacta puella sono.
 Orphea detinuisse feras, et concita dicunt

Flumina

Flumina Threicia sustinuisse lyra.
 Saxa Cithæronis Thebas agitata per artem
 Sponte sua in muri membra coisse ferunt.
 Quinetiam, Polypheme, fera Galatea sub Ætna
 Ad tua rorantes carmina flexit equos.
 Miremur, nobis et Baccho, et Apolline dextro,
 Turba puellarum si mea verba colit?
 Quod non Tænariis domus est mihi fulta columnis,
 Nec camera auratas inter eburna trabes,
 Nec mea Phæacas æquant pomaria filvas,
 Non operosa rigat Martius antra liquor:
 At Musæ comites, et carmina cara legenti,
 Et defessa choris Calliopea meis.
 Fortunata, meo si qua es celebrata libello:
 Carmina erunt formæ tot monumenta tuæ.
 Nam neque Pyramidum sumtus ad fidera ducti,
 Nec Jovis Elæi cœlum imitata domus,
 Nec Mausolei dives fortuna sepulcri
 Mortis ab extrema conditione vacat:
 Aut illis flamma, aut imber subducet honores,
 Annorum aut ictu pondera victa ruent.
 At non ingenio quæsitum nomen ab ævo,
 Excidet: ingenio stat sine morte decus.

M m 2

ELE-

ELEGIA III.

VISUS eram molli recubans Heliconis in umbra,
 Bellerophonteï qua fluit humor equi,
 Reges, Alba, tuos, et regum facta tuorum,
 Tantum operis, nervis hiscere posse meis:
 Parvaque tam magnis admoram fontibus ora,
 Unde pater fitiens Ennius ante bibit,
 Et cecinit Curios fratres, et Horatia pila,
 Regiaque Æmilia vecta tropæa rate,
 Victricesque moras Fabii, pugnamque sinistram
 Cannensem, et versos ad pia vota Deos,
 Hannibalemque Lares Romana fede fugantes,
 Anseris et tutum voce fuisse Jovem;
 Cum me Castalia speculans ex arbore Phœbus
 Sic ait, aurata nixus ad antra lyra;
 Quid tibi cum tali, demens, est flumine? quis te
 Carminis heroi tangere iussit opus?
 Non hic ulla tibi speranda est fama, Properti.
 Mollia sunt parvis prata terenda rotis,
 Ut tuus in scamno jactetur sæpe libellus,
 Quem legat expectans sola puella virum.
 Cur tua præscripto sevecta est pagina gyro?
 Non est ingenii cymba gravanda tui.
 Alter remus aquas, alter tibi radat arenas;
 Tutus eris: medio maxima turba mari est.

Dixerat,

Dixerat, et pleetro sedem mihi monstrat eburno,
 Qua nova muscofo semita facta solo est.
 Hic erat affixis viridis spelunca lapillis,
 Pendebantque cavis tympana pumicibus:
 Ergo Musarum, et Sileni patris imago
 Ficilis, et calami, Pan Tegeæ, tui:
 Et Veneris dominæ volucres mea turba columbæ
 Tingunt Gorgoneo punica rostra lacu:
 Diversæque novem fortitæ jura puellæ
 Exercent teneras in sua dona manus.
 Hæc ederas legit in thyrsos, hæc carmina nervis
 Aptat, et illa manu textit utraque rosam.
 E quarum numero me contigit una Dearum,
 Ut reor a facie, Calliopea fuit.
 Contentus niveis semper vectabere cyncis,
 Nec te fortis equi ducet ad arma sonus.
 Nil tibi fit rauco prætoriam classica cornu
 Flere, nec Aonium cingere Marte nemus:
 Aut quibus in campis Mariano prælia signo
 Stent, et Teutonicas Roma refringat opes;
 Barbarus aut Suevo perfusus sanguine Rhenus
 Saucia mœrenti corpora vectet aqua.
 Quippe coronatos alienum ad limen amantes,
 Nocturnæque canes ebria signa fugæ.
 Ut per te clausas sciat excantare puellas,
 Qui volet austeros arte ferire viros.

Talia

Talia Calliope; lymphisque a fonte petitis,
Ora Philetea nostra rigavit aqua.

ELEGIA IV.

ARNA Deus Cæsar dices meditatur ad Indos,
Et freta gemmiferi findere classe maris.
Magna viri merces; parat ultima terra triumphos.
Tigris, et Euphrates sub tua jura fluent.
Sera, sed Aufoniis veniet provincia virgis:
Affuescent Latio Partha tropæa Jovi.
Ite, agite, expertæ bello date lintea proræ,
Et solitum armigeri ducite munus equi.
Omina fausta cano; Crassos, cladesque piate:
Ite, et Romanæ consulite historiæ.
Mars pater, et sacræ fatalia lumina Vestæ,
Ante meos obitus fit, precor, illa dies,
Qua videam, spoliis onerato Cæsaris axe,
Ad vulgi plausus sæpe resistere equos;
Inque sinu caræ nixus spectare puellæ
Incipiam, et titulis oppida capta legam,
Tela fugacis equi, et brachati militis arcus,
Et subter captos arma sedere duces.
Ipsa tuam prolem serva Venus: hoc fit in ævum,
Cernis ab Ænea quod superesse caput.
Præda fit hæc illis, quorum meruere labores:
Mi fat erit media plaudere posse via.

*ELE-**ELEGIA V.*

PACIS Amor Deus est; pacem veneramur amantes:
Stant mihi cum domina prælia dura mea.
Nec tamen inviso pectus mihi carpitur auro;
Nec bibit e gemma divite nostra fitis:
Nec mihi mille jugis Campania pinguis aratur;
Nec miser æra peto classe, Corinthe, tua.
O prima infelix fingenti terra Prometheo:
Ille parum cauti pectoris egit opus:
Corpora disponens, mentem non vidit in arte:
Recta animi primum debuit esse via.
Nunc maris in tantum ventis jactamur, et hostem
Quærimus, atque armis nectimus arma nova.
Haud ullas portabis opes Acherontis ad undas:
Nudus ab inferna, stulte, vehere rate.
Victor cum victis pariter miscebitur umbris:
Consule cum Mario, capte Jugurtha, sedes.
Lydus Dulichio non distat Cræsus ab Iro.
Optima mors, parca quæ venit apta die.
Me juvat in prima coluisse Heliconæ juvena,
Musarumque choris implicuisse manus.
Me juvat et multo mentem vincire Lyæo,
Et caput in verna semper habere rosa.
Atque ubi jam Venerem gravis interceperit ætas,
Sparserit et nigras alba senecta comas;

Tum

Tum mihi Naturæ libeat perdiscere mores:

Quis Deus hanc mundi temperet arte domum:

Qua venit exoriens, qua deficit, unde coactis

Cornibus in plenum menstrua Luna redit:

Unde fallo superant venti, quid flamine captet

Eurus, et in nubes unde perennis aqua:

Sit ventura dies mundi quæ fubruat arces:

Purpureus pluvias cur bibit arcus aquas:

Aut cur Perrhæbi tremuere cacumina Pindi:

Solis et atratis luxerit orbis equis:

Cur serus versare boves, et plaustra Bootes:

Pleiadum spisso cur coit igne chorus:

Curve suos fines altum non exeat æquor:

Plenus et in partes quattuor annus eat:

Sub terris sint jura Deum, et tormenta Gigantum,

Tisiphones atro si furit angue caput:

Aut Alcæoniæ furia, aut jejunia Phinei:

Num rota, num scopuli, num fitis inter aquas:

Num tribus infernum custodit faucibus antrum

Cerberus, et Tityo jugera pauca novem:

An ficta in miseras descendit fabula gentes,

Et timor haud ultra, quam rogos, esse potest.

Exitus hic vitæ superest mihi. Vos, quibus arma

Grata magis, Crassi signa referte domum.

ELE-

ELEGIA VI.

DIC mihi de nostra quæ sentis vera puella:

Sic tibi sint dominæ, Lygdame, demta juga.

Dum me lætitia tumefactum fallis inani,

Hæc referens, quæ me credere velle putas.

Omnis enim debet sine vano nuncius esse,

Majoremque timens servus habere fidem.

Nunc mihi, si qua tenes, ab origine dicere prima

Incipe: suspensis auribus ista bibam.

Siccine eam incomtis vidisti flere capillis?

Illius ex oculis multa cadebat aqua?

Nec speculum strato vidisti, Lygdame, lecto?

Ornabat niveas nullave gemma manus?

Ac mæstam teneris vestem pendere lacertis?

Scriniæque ad lecti clausa jacere pedes?

Tristis erat domus? et tristes sua pensa ministræ

Carpebant? medio nebat et ipsa loco?

Humidaque impressa ficcabat lumina lana?

Rettulit et querulo jurgia nostra sono?

Hæc te teste mihi promissa est, Lygdame, merces?

Est pœnæ servo rumpere teste fidem.

Ille potest nullo miseram me linquere facto?

Æqualem nulla dicere habere domo.

Gaudet me vacuo solam tabescere lecto?

Si placet, insultet, Lygdame, morte mea.

N n

Non

Non me moribus illa, sed herbis improba vicit:
 Staminea rhombi ducitur ille rota.
 Illum turgentis ranæ portenta rubetæ,
 Et lecta exsectis anguibus ossa trahunt;
 Et strigis inventæ per busta jacentia plumæ,
 Cinctaque funesto lanea vitta viro.
 Si non vana canunt mea somnia, Lygdame, testor;
 Pœna erit ante meos fera, sed ampla, pedes.
 Putris et in vacuo textetur aranea lecto:
 Noctibus illorum dormiet ipsa Venus.
 Quæ tibi si veris animis est quæsta puella,
 Hac eadem rursus, Lygdame, curre via:
 Et mea cum multis lacrymis mandata reporta;
 Iram, non fraudes esse in amore meo;
 Me quoque consimili impositum torquerier igni
 Jurabo, et bis sex integer esse dies.
 Quod mihi si tanto felix concordia bello
 Exstiterit, per me, Lygdame, liber eris.

ELEGIA VII.

ERGO folicitæ tu causa, Pecunia, vitæ es:
 Per te immaturum mortis adimus iter.
 Tu vitiis hominum crudelia pabula præbes:
 Semina curarum de capite orta tuo.
 Tu Pætum ad Pharios tendentem lintea portus
 Obruis infano terque quaterque mari.

Nam

Nam dum te sequitur, primo miser excidit ævo;
 Et nova longinquis piscibus esca natat.
 Et mater non iusta piæ dare debita terræ,
 Nec pote cognatos inter humare rogos.
 Sed tua nunc volucres astant super ossa marinæ:
 Nunc tibi pro tumulo Carpathium omne mare.
 Infelix Aquilo, raptæ timor Orithyæ,
 Quæ spolia ex illo tanta fuere tibi?
 Aut quidnam fracta gaudes, Neptune, carina?
 Portabat sanctos alveus ille viros.
 Pæte, quid ætatem numeras? quid cara natanti
 Mater in ore tibi est? non habet unda Deos.
 Nam tibi nocturnis ad saxa ligata procellis
 Omnia detrito vincula fune cadunt.
 Sunt Agamemnonias testantia litora curas,
 Qua notat Argynni pœna natantis aquas.
 Hoc juvene amisso classem non solvit Atrides:
 Pro qua mactata est Iphigenia mora.
 Reddite corpus humo; positaque in gurgite vita
 Pætum sponte tua, vilis arena, tegas.
 Et, quoties Pæti transfibit nauta sepulcrum,
 Dicat; Et audaci tu timor esse potes.
 Ite, rates curvas, et lethi texite causam.
 Ista per humanas mors venit acta manus.
 Terra parum fuerat: fatis adjecimus undas.
 Fortunæ miseras auximus arte vias.
 Ancora te teneat, quem non tenuere Penates?

N n 2

Quid

304 PROPERTII LIBER III.

Quid meritum dicas, cui sua terra parum est?
 Ventorum est quodcunque paras: haud ulla carina
 Confenuit; fallit portus et ipse fidem.
 Natura insidians pontum substravit avaris.
 Ut tibi succedat, vix semel esse potest.
 Saxa triumphales fregere Capharea puppes,
 Naufraga cum vasto Græcia tracta falo est.
 Paulatim socium jacturam flevit Ulysses,
 In mare cui soliti non valere doli.
 Quod si contentus patrio bove verterat agros,
 Verbaque duxisset pondus habere mea;
 Viveret ante suos dulcis conviva Penates,
 Pauper, at in terra, nil ubi flere potest.
 Non tulit hic Pætus stridorem audire procellæ,
 Et duro teneras lædere fune manus.
 Sed thyæ thalamo, aut Oricia terebintho
 Effultum pluma versicolore caput.
 Huic fluctus vivo radicitus abstulit unguis;
 Et miser invisam traxit hiatus aquam.
 Hunc parvo ferri vidit Nox improba ligno,
 Pætus ut occideret tot coiere mala.
 Flens tamen extremis dedit hæc mandata querelis,
 Cum moribunda niger clauderet ora liquor.
 Di maris Ægæi, quos sunt penes æquora, venti,
 Et quæcunque meum degravat unda caput;
 Quo rapitis miseros primæ lanuginis annos;
 Attulimus longas in freta vestra manus.

Ah!

PROPERTII LIBER III. 305

Ah! miser, Alcyonum scopulis affigar acutis:
 In me cœruleo fuscina sumta Deo est.
 At saltem Italiæ regionibus evchat æstus:
 Hoc de me fat erit, si modo matris erit.
 Subtrahit hæc fantem torta vertigine fluctus:
 Ultima quæ Pæto noxque diesque fuit.
 O centum æquoræ Nereo genitore puellæ,
 Et tu materno tacta dolore Thetis,
 Vos decuit lasso supponere brachia mento;
 Non poterat vestras ille gravare manus.
 At tu, sæve Aquilo, nunquam mea vela videbis.
 Ante fores dominæ condar oportet iners.

ELEGIA VIII.

DULCIS ad hesternas fuerat mihi rixa lucernas,
 Vocis et infanæ tot maledicta tuæ;
 Cum furibunda mero mensam propellis, et in me
 Projicis infana cymbia plena manu.
 Tu vero nostros audax invade capillos,
 Et mea formosis unguibus ora nota:
 Tu minitare oculos subjecta exurere flamma;
 Fac mea rescisso pectora nuda sinu.
 Nimirum veri dantur mihi signa caloris;
 Nam sine amore gravi femina nulla dolet.
 Quæ mulier gravida jactat convicia lingua,
 Et veneris magnæ volvitur ante pedes,

Custo-

Custodum gregibus circum se stipat euntem,
 Seu sequitur medias, Nænas ut acta, vias,
 Seu timidam crebro dementia somnia terrent,
 Seu miseram in tabula picta puella movet:
 His ego tormentis animi sum verus aruspex;
 Has didici certo sæpe in amore notas.
 Non est certa fides, quam non injuria versat.
 Hostibus eveniat lenta puella meis.
 In morso æquales videant mea vulnera collo;
 Me doceat livor mecum habuisse meam.
 Aut in amore dolere volo, aut audire dolentem,
 Sive meas lacrymas, sive videre tuas;
 Tecta superciliis si quando verba remittis,
 Aut tua cum digitis scripta filenda notas.
 Odi ego quos nunquam pungunt suspiria somnos:
 Semper in iratam pallidus esse velim.
 Dulcior ignis erat Paridi cum grata per arma
 Tyndaridi poterat gaudia ferre suæ.
 Dum vincunt Danaï, dum restat barbarus Hector,
 Ille Helenæ in gremio maxima bella gerit.
 Aut tecum, aut pro te mihi cum rivalibus arma
 Semper erunt: in te pax mihi nulla placet.
 Gaude quod nulla est æque formosa, doleres
 Si qua foret, nunc sis jure superba licet.
 At tibi qui nostro tendisti retia lecto
 Sit focer, æternum nec sine matre domus:

Cui

Cui nunc si qua data est furandæ copia noctis,
 Offensa illa mihi, non tibi amica dedit.

ELEGIA IX.

MÆCENAS eques Etrusco de sanguine regum,
 Intra fortunam qui cupis esse tuam;
 Quid me scribendi tam vastum mittis in æquor?
 Non sunt apta meæ grandia vela rati.
 Turpe est, quod nequeas, capiti committere pondus;
 Et pressum inflexo mox dare terga genu.
 Omnia non pariter rerum sunt omnibus apta,
 Fama nec ex æquo ducitur ulla jugo.
 Gloria Lyfippo est animosa effingere signa.
 Exactis Calamis se mihi jactat equis.
 In Veneris tabula summam sibi ponit Apelles.
 Parrhasius priva vindicat arte locum.
 Argumenta magis sunt Mentoris addita formæ.
 At Myos exiguum flectit acanthus iter.
 Phidiacus signo se Jupiter ornat eburno,
 Praxitelem propria vindicat arte lapis.
 Sunt quibus Elææ concurrat palma quadrigæ;
 Sunt quibus in celeres gloria nata pedes:
 Hic fatus ad pacem, hic castrensibus utilis armis.
 Naturæ sequitur femina quisque suæ.
 At tua, Mæcnas, vitæ præcepta recepi;
 Cogor et exemplis te superare tuis.

Cum

308 PROPERTII LIBER III.

Cum tibi Romano dominas in honore secures,
 Et liceat medio ponere jura foro;
 Vel tibi Medorum pugnaces ire per hostes,
 Atque onerare tuam fixa per arma domum;
 Et tibi ad effectum vires det Cæsar, et omni
 Tempore tam faciles insinuentur opes;
 Parcis, et in tenues humilem te colligis umbras,
 Velorum plenos subtrahis ipse finus.
 Crede mihi, magnos æquabunt ista Camillos
 Judicia, et venies tu quoque in ora virum:
 Cæsaris et famæ vestigia juncta tenebis.
 Mæcenatis erunt vera tropæa fides.
 Non ego velifera tumidum mare findo carina.
 Tota sub exiguo flumine nostra mora est.
 Non flebo in cineres arcem sedisse paternos
 Cadmi, nec semper prælia clade pari.
 Nec referam Scæas, et Pergama, Apollinis arces,
 Et Danaum decimo vere redisse rates;
 Mœnia cum Graio Neptunia pressit aratro
 Victor Palladiæ ligneus artis equus.
 Inter Callimachi sat erit placuisse libellos,
 Et cecinisse modis, Coe Poeta, tuis.
 Hæc curent pueri, hæc curent scripta puellæ,
 Meque Deum clament, et mihi sacra ferant.
 Te duce vel Jovis arma canam, cœloque minantem
 Cœum, et Phlegræis Oromedonta jugis:
 Celasque Romanis decerpta palatia tauris

Ordiam,

PROPERTII LIBER III. 309

Ordiam, et cæso mœnia firma Remo.
 Eductosque pares silvestri ex ubere reges:
 Crescet et ingenium sub tua jussa meum:
 Prosequar et currus utroque ab litore ovantes;
 Parthorum astutæ tela remissa fugæ;
 Castraque Pelusi Romano subruta ferro,
 Antonique graves in sua fata manus.
 Mollis tu cœptæ fautor cape lora juventæ,
 Dexteræque immixtis da mihi signa rotis.
 Hoc mihi Mæcenas laudis concedis; et a te est,
 Quod ferar in partes ipse fuisse tuas.

ELEGIA X.

MIRABAR quidnam misissent mane Camenæ
 Ante meum stantes, sole rubente, torum.
 Natalis nostræ signum misere puellæ,
 Et manibus faustos ter crepuere fonos.
 Transeat hic sine nube dies, stent aere venti,
 Ponat et in ficco molliter unda minas.
 Aspiciam nullos hodierna luce dolentes,
 Et Niobe lacrymas supprimat ipse lapis.
 Alcyonum positis requiescant ora querelis,
 Increpet absumentum nec sua mater Ityn.
 Tuque, o cara mihi, felicibus edita pennis,
 Surge, et poscentes iusta precare Deos.
 Ac primum pura somnum tibi discute lympha,

O o

Et

Et nitidas presso pollice finge comas.
 Dein qua primum oculos cepisti veste Properti,
 Indue, nec vacuum flore relinque caput:
 Et pete, qua polles, ut fit tibi forma perennis,
 Inque meum semper stent tua regna caput.
 Inde coronatas ubi thure piaveris aras,
 Luxerit et tota flamma secunda domo;
 Sit mensæ ratio, noxque inter pocula currat,
 Et crocino nares murrheus ungat onyx.
 Tibia nocturnis succumbat rauca choreis;
 Et sint nequitiae libera verba tuæ;
 Dulciaque ingratos adimant convivium somnos;
 Publica vicinæ perstrepat ara viæ.
 Sit fors et nobis talorum interprete jactu,
 Quem gravibus pennis verberet ille puer.
 Cum fuerit multis exacta trientibus hora,
 Noctis et instituet sacra ministra Venus;
 Annua solvamus thalamo solennia nostro,
 Natalisque tui sic peragamus iter.

ELEGIA XI.

QUID mirare, meam si versat femina vitam,
 Et trahit addictum sub sua jura virum?
 Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis,
 Quod nequeam fracto rumpere vincla jugo?
 Venturam melius præfagit navita mortem,

Vulne-

Vulneribus didicit miles habere metum.
 Ista ego præterita jactavi verba juvena:
 Tu nunc exemplo disce timere meo.
 Colchis flagrantes adamantina sub juga tauros
 Egit, et armigera prælia sevit humo:
 Custodisque feros clausit serpentis hiatus,
 Iret ut Æsonias aurea lana domos.
 Ausa ferox ab equo quondam oppugnare sagittis
 Mæotis Danaum Penthesilea rates:
 Aurea cui postquam nudavit cassida frontem,
 Vicit victorem candida forma virum.
 Omphale in tantum formæ processit honorem
 Lydia Gygæo tincta puella lacu;
 Ut, qui pacato statuisset in orbe columnas,
 Tam dura traheret mollia pensa manu.
 Persarum statuit Babylona Semiramis urbem,
 Ut solidum cocto tolleret aggere opus:
 Et duo in adversum misit per mœnia currus,
 Ne possent tacto stringere ab axe latus.
 Duxit et Euphratem medium qua condidit arces,
 Jussit et imperio surgere Bactra caput.
 Nam quid ego heroas, quid raptem in crimine Divos?
 Jupiter infamat seque, suamque domum.
 Quid, modo quæ nostris opprobria vexerit armis,
 Et famulos inter femina trita suos?
 Conjugis obscœni pretium Romana poposcit
 Mœnia, et addictos in sua regna patres.

O o 2

Noxia

Noxia Alexandrina, dolis aptissima tellus,
 Et toties nostro, Memphi, cruenta malo;
 Tres ubi Pompeio detraxit arena triumphos:
 Tollet nulla dies hanc tibi, Roma, notam.
 Iffent Phlegraeo melius tibi funera campo,
 Vel tua si focero colla daturus eras.
 Scilicet incesti meretrix regina Canopi,
 Una Philippeo sanguine adusta nota,
 Aufa Jovi nostro latrantem opponere Anubin,
 Et Tiberim Nili cogere ferre minas,
 Romanamque tubam crepitanti pellere fistro,
 Baridos et contis rostra Liburna sequi,
 Fœdaque Tarpeio conopea tendere faxo,
 Jura dare statuas inter et arma Mari.
 Quid nunc Tarquinii fractas juvat esse secures,
 Nomine quem simili vita superba notat,
 Si mulier patienda fuit? cape, Roma, triumphum,
 Et longam Augusto salva precare diem.
 Fugisti tamen in timidi vaga flumina Nili,
 Accepere tuæ Romula vincla manus.
 Brachia spectavi sacris admorsa colubris,
 Et trahere occultum membra soporis iter.
 Non hæc, Roma, fuit tanto tibi cive verenda,
 Dixit, et assiduo lingua sepulta mero.
 Septem urbs alta jugis, toto quæ præfidet orbi,
 Femineas timuit territa Marte minas.

Han-

Hannibalis spolia, et victi monumenta Syphacis,
 Et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes.
 Curtius expletis statuit monumenta lacunis:
 At Decius misso prælia rupit equo.
 Coclitis abscissos testatur semita pontes,
 Et cui cognomen corvus habere dedit.
 Hæc Di condiderunt, hæc Di quoque mœnia servant.
 Vix timeat, salvo Cæsare, Roma Jovem.
 Nunc ubi Scipiadae classes? ubi signa Camilli?
 Aut modo Pompeia Bosphora capta manu?
 Leucadius versas acies memorabit Apollo;
 Tantum operis belli sustulit una dies.
 At tu sive petes portus, seu, navita, linques;
 Cæsaris in toto sis memor Ionio.

ELEGIA XII.

POSTUME, plorantem potuisti linquere Gallam?
 Miles et Augusti fortia signa sequi?
 Tantine ulla fuit spoliati gloria Parthi,
 Ne faceres Galla multa rogante tua?
 Si fas est, omnes pariter pereatis, avari,
 Et quisquis fido prætulit arma toro.
 Tu tamen injecta tectus, vesane, lacerna
 Potabis galea fessus Araxis aquam.
 Illa quidem interea fama tabescet inani,
 Hæc tua ne virtus fiat amara tibi:

Neve

Neve tua Medæ lætentur cæde sagittæ,
 Ferreus aurato neu cataphractus equo,
 Neve aliquid de te flendum referatur in urna;
 Sic redeunt, illis qui cecidere locis.
 Ter quater in casta felix, o postume, Galla,
 Moribus his alia conjuge dignus eras.
 Quid faciet nullo munita puella timore,
 Cum sit luxuriæ, Roma, magistra tuæ?
 Sed securus eas, Gallam non munera vincent,
 Duritiæque tuæ non erit illa memor.
 Nam quocunque die sanum te fata remittent,
 Pendebit collo Galla pudica tuo.
 Postumus alter erit miranda conjuge Ulyffes;
 Non illi longæ tot nocuere moræ:
 Castra decem annorum, et Ciconum mons, Ismara, Calpe,
 Exustæque tuæ mox, Polypheme, genæ:
 Et Ciræ fraudes, lotosque, herbæque tenaces,
 Scyllaque, et alternas scissa Charybdis aquas:
 Lampeties Ithacis verubus mugisse juvencos,
 (Paverat hos Phœbo filia Lampetie,)
 Et thalamum Æææ flentis fugisse puellæ,
 Totque hyemis noctes, totque nataffe dies:
 Nigrantefque domos animarum intrasse silentium,
 Sirenum furdo remige adisse lacus:
 Et veteres arcus letho renovasse procorum;
 Errorisque sui sic statuisse modum.

Nec

Nec frustra: quia casta domi perfederat uxor.
 Vincit Penelopes Lælia Galla fidem.

ELEGIA XIII.

QUÆRITIS unde avidis nox sit preciosa puellis,
 Et Venere exhaustæ damna querantur opes?
 Certa quidem tantis causâ et manifesta ruinis.
 Luxuriæ nimium libera facta via est.
 Inda cavis aurum mittit formica metallis,
 Et venit e rubro concha Erycina fallo:
 Et Tyrus ostrinos præbet Cadmæa colores,
 Cinnamon et multi pastor odoris Arabs.
 Hæc etiam claufas expugnant arma pudicas,
 Quæque terunt fastus, Icarioni, tuos.
 Matrona incedit census induta nepotum,
 Et spolia opprobrii nostra per ora trahit.
 Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi:
 Aut, si qua est, precio tollitur ipsa mora.
 Felix Eois lex funeris una maritis,
 Quos Aurora suis rubra colorat equis.
 Namque ubi mortifero jacta est fax ultima lecto,
 Uxorum fufis stat pia turba comis:
 Et certamen lethi, quæ viva sequatur
 Conjugium: pudor est non licuisse mori.
 Ardent victrices, et flammæ pectora præbent,
 Imponuntque suis ora perusta viris.

Hic

316 PROPERTII LIBER III.

Hic genus infidum nuptarum, hic nulla puella
 Nec fida Evadne, nec pia Penelope.
 Felix agrestum quondam pacata juvenus,
 Divitiæ quorum messis, et arbor erant.
 Illis pompa fuit decussa Cydonia ramo,
 Et dare puniceis plena canistra rubis;
 Nunc violas tondere manu, nunc mista referre
 Lilia, virgineos lucida per calathos;
 Et portare suis vestitas frondibus uvas,
 Aut variam plumæ versicoloris avem.
 His tum blanditiis furtiva per antra puellæ
 Oscula filvicolis emta dedere viris:
 Hinnulei pellis totos operibat amantes,
 Altaque nativo creverat herba toro:
 Pinus et incumbens lætas circumdabat umbras;
 Nec fuerat nudas pœna videre Deas:
 Corniger Idæi vacuum pastoris in aulam
 Dux aries saturas ipse reduxit oves.
 Dique, Deæque omnes, quibus est tutela per agros,
 Præbebant vestris verba benigna focus.
 Et leporem quicumque venis venaberis, hospes,
 Et si forte meo tramite quæris avem:
 Et me Pana tibi comitem de rupe vocato,
 Sive petes calamo præmia, five cane.
 At nunc desertis cessant sacraria lucis:
 Aurum omnes victa jam pietate colunt.
 Auro pulsa fides, auro venalia jura;

Aurum

PROPERTII LIBER III. 317

Aurum lex sequitur, mox sine lege pudor.
 Torrida sacrilegum testantur lumina Brennum,
 Dum petit intonsi Pythia regna Dei.
 At mons laurigero concussus vertice duras
 Gallica Parnassi sparfit in arma nives.
 Te scelus accepto Thracis Polymestoris auro
 Nutrit in hospitio non, Polydore, pio.
 Tu quoque, ut auratos gereres, Eriphyla, lacertos,
 Dilapsis nusquam est Amphiarus equis.
 Proloquar, atque utinam patriæ sim vanus aruspex;
 Frangitur ipsa suis Roma superba bonis.
 Certa loquor; sed nulla fides: neque enim Iliæ quondam
 Verax Pergameis Mænas habenda malis.
 Sola Parin Phrygiæ fatum componere, sola
 Fallacem patriæ serpere dixit equum.
 Ille furor patriæ fuit utilis, ille parenti:
 Experta est veros irrita lingua Deos.

ELEGIA XIV.

MULTA tuæ, Sparte, miramur jura palæstræ,
 Sed mage virginei tot bona gymnasii;
 Quod non infames exercet corpore ludos
 Inter luctantes nuda puella viros;
 Cum pila veloci fallit per brachia jactu,
 Increpat et versi clavis adunca trochi;
 Pulverulentaque ad extremas stat femina metas,

Pp

Et

Et patitur duro vulnera pancratio;
 Nunc ligat ad cæstum gaudentia brachia loris,
 Missile nunc disci pondus in orbe rotat;
 Gyrum pulsat equis, niveum latus ense revincit,
 Virgineumque cavo protegit ære caput.
 Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis
 Thermodonteis turba lavatur aquis:
 Et modo Taygeti crines aspersa pruina
 Sectatur patrios per juga longa canes.
 Qualis et Eurotæ Pollux et Castor arenis,
 Hic victor pugnis, ille futurus equis:
 Inter quos Helene nudis capere arma papillis
 Fertur, nec fratres erubuisse Deos.
 Lex igitur Spartana vetat fecedere amantes,
 Et licet in triviis ad latus esse suæ:
 Nec timor, aut ulla est clausæ tutela puellæ,
 Nec gravis austeri pœna cavenda viri.
 Nullo præmissio, de rebus tute loquaris
 Ipse tuis; longæ nulla repulsa moræ.
 Non Tyriæ vestes errantia lumina fallunt,
 Est neque odoratæ cura molesta domi.
 At nostra ingenti vadit circumdata turba,
 Nec digitum angusta est inferuisse via:
 Nec quæ sint facies, nec quæ sint verba rogandi,
 Invenias: cœcum versat amator iter.
 Quod si jura fores, pugnasque imitata Laconum;
 Carior hoc esses tu mihi, Roma, bono.

ELE-

ELEGIA XV.

SIC ego non ullos jam norim in amore tumultus,
 Nec veniat sine te nox vigilanda mihi;
 Ut mihi prætextæ pudor est velatus amictu,
 Et data libertas noscere amoris iter,
 Illa rudes animos per noctes conscia primas
 Imbuit, heu! nullis capta Lycinna datis,
 Tertius, haud multo minus est, cum ducitur annus,
 Vix memini nobis verba coisse decem.
 Cuncta tuus sepelivit amor: nec femina post te
 Ulla dedit collo dulcia vincla meo.
 Testis erit Dirce tam vero crimine sæva
 Nycteos Antiopen accubuisse Lyco.
 Ah! quoties pulchros uffit regina capillos,
 Molliaque immites fixit in ora manus?
 Ah! quoties famulam pensis oneravit iniquis,
 Et caput in dura ponere jussit humo?
 Sæpe illam immundis passa est habitare tenebris;
 Vilem jejunæ sæpe negavit aquam.
 Jupiter Antiopæ nusquam succurris habenti
 Tot mala? corrumpit dura catena manus.
 Si Deus es, tibi turpe tuam servire puellam.
 Invocet Antiopæ quem nisi vincula Jovem?
 Sola tamen, quæcunque aderant in corpore vires,
 Regales manicas rupit utraque manu:

Pp 2

Inde

Et patitur duro vulnera pancratio;
 Nunc ligat ad caestum gaudentia brachia loris,
 Missile nunc disci pondus in orbe rotat;
 Gyrum pulsat equis, niveum latus ense revincit,
 Virgineumque cavo protegit ære caput.
 Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis
 Thermodonteis turba lavatur aquis:
 Et modo Taygeti crines aspersa pruina
 Sectatur patrios per juga longa canes.
 Qualis et Eurotæ Pollux et Castor arenis,
 Hic victor pugnis, ille futurus equis:
 Inter quos Helene nudis capere arma papillis
 Fertur, nec fratres erubuisse Deos.
 Lex igitur Spartana vetat secedere amantes,
 Et licet in triviis ad latus esse suæ:
 Nec timor, aut ulla est clausæ tutela puellæ,
 Nec gravis austeri pœna cavenda viri.
 Nullo præmissio, de rebus tute loquaris
 Ipse tuis; longæ nulla repulsa moræ.
 Non Tyriæ vestes errantia lumina fallunt,
 Est neque odoratæ cura molesta domi.
 At nostra ingenti vadit circumdata turba,
 Nec digitum angusta est inferuisse via:
 Nec quæ sint facies, nec quæ sint verba rogandi,
 Invenias: cœcum versat amator iter.
 Quod si jura fores, pugnasque imitata Laconum;
 Carior hoc esses tu mihi, Roma, bono.

ELE-

ELEGIA XV.

SIC ego non ullos jam norim in amore tumultus,
 Nec veniat sine te nox vigilanda mihi;
 Ut mihi prætextæ pudor est velatus amictu,
 Et data libertas noscere amoris iter,
 Illa rudes animos per noctes conscia primas
 Imbuit, heu! nullis capta Lycinna datis,
 Tertius, haud multo minus est, cum ducitur annus,
 Vix memini nobis verba coisse decem.
 Cuncta tuus sepelivit amor: nec femina post te
 Ulla dedit collo dulcia vincla meo.
 Testis erit Dirce tam vero crimine sæva
 Nycteos Antiopen accubuisse Lyco.
 Ah! quoties pulchros ussit regina capillos,
 Molliaque immites fixit in ora manus?
 Ah! quoties famulam pensis oneravit iniquis,
 Et caput in dura ponere jussit humo?
 Sæpe illam immundis passa est habitare tenebris;
 Vilem jejunæ sæpe negavit aquam.
 Jupiter Antiopæ nusquam succurris habenti
 Tot mala? corrumpit dura catena manus.
 Si Deus es, tibi turpe tuam servire puellam.
 Invocet Antiope quem nisi vincta Jovem?
 Sola tamen, quæcunque aderant in corpore vires,
 Regales manicas rupit utraque manu:

Pp2

Inde

Inde Cithæronis timido pede currit in arces;

Nox erat, et sparso triste cubile gelu:

Sæpe vago Afopi fonitu permota fluentis

Credebat dominæ pone venire pedes:

Et durum Zethum, et lacrymis Amphiona mollem

Experta est stabulis mater abacta suis.

Ac veluti magnos cum ponunt æquora motus,

Eurus in adversos definit ire Notos,

Litore sic tacito fonitus rarefcit arenæ;

Sic cadit inflexo lapsa puella genu.

Sera tamen pietas, natis est cognitus error.

Digne Jovis natos qui tueare senex,

Tu reddis pueris matrem; puerique trahendam

Vinxerunt Dircen sub trucis ora bovis.

Antiope, cognosce Jovem; tibi gloria, Dirce

Ducitur in multis mortem habitura locis.

Prata cruetantur Zethi, victorque canebat

Pæana Amphion rupe, Aracynthe, tua.

At tu non meritam parcas vexare Lycinnam:

Nescit vestra ruens ira referre pedem.

Fabula nulla tuas de nobis concitet aures;

Te solam et lignis funeris uestus amem.

ELEGIA XVI.

NOX media, et dominæ mihi venit epistola nostræ,
Tibure me missa iussit adesse mora,

Candida qua geminas ostendunt culmina turres,

Et cadit in patulos lymphæ Aniena lacus.

Quid faciam? obductis committam mense tenebris,

Ut timeam audaces in mea membra manus?

At, si hæc distulero nostro mandata timore,

Nocturno fletus sævior hoste mihi.

Peccaram femel, et totum sum pulsus in annum;

In me mansuetas non habet illa manus.

Nec tamen est quisquam, sacros qui lædat amantes;

Scyronis media sic licet ire via.

Quisquis amator erit, Scythicis licet ambulet oris,

Nemo adeo, ut noceat, barbarus esse volet.

Luna ministrat iter; demonstrant astra salebras:

Ipse Amor accensas percutit ante faces:

Sæva canum rabies morsus avertit hiantes:

Huic generi quovis tempore tuta via est.

Sanguine tam parvo quis enim spargatur amantis

Improbis? exclusis fit comes ipsa Venus.

Quod si certa meos sequerentur funera casus;

Talis mors precio vel sit emenda mihi.

Afferet huc unguenta mihi, fertisque sepulcrum

Ornabit custos ad mea busta sedens.

Di faciant mea ne terra locet ossa frequenti,
 Qua facit assiduo tramite vulgus iter.
 Post mortem tumuli sic infamantur amantum.
 Me tegat arborea devia terra coma;
 Aut humer ignotæ cumulis vallatus arenæ.
 Non juvat in media nomen habere via.

ELEGIA XVII.

NUNC, o Bacche, tuis humiles advolvimur aris:
 Da mihi pacato vela secunda, pater.
 Tu potes insanæ Veneris compescere fastus;
 Curarumque tuo fit medicina mero.
 Per te junguntur, per te solvuntur amantes.
 Tu vitium ex animo dilue, Bacche, meo.
 Te quoque enim non esse rudem testatur in astris
 Lyncibus ad cœlum vecta Ariadna tuis.
 Hoc mihi, quod veteres custodit in ossibus ignes,
 Funera sanabunt, vel tua vina, malum.
 Semper enim vacuos nox sobria torquet amantes;
 Spesque timorque animum versat utroque modo.
 Quod si, Bacche, tuis per fervida tempora donis
 Accersitus erit fomnus in ossa mea;
 Ipse feram vites, pangamque ex ordine colles,
 Quos carpant nullæ, me vigilante, feræ:
 Dummodo purpureo spument mihi dolia musto.
 Et nova pressantes inquinet uva pedes.

Quod

Quod superest vitæ, per te, et tua cornua, vivam:
 Virtutisque tuæ, Bacche, poeta ferar.
 Dicam ego maternos Ætnæo fulmine partus;
 Indica Nyfæis arma fugata choris;
 Vesalumque nova nequicquam in vite Lycurgum;
 Pentheos in triplices funera grata greges;
 Curvaque Tyrrhenos delphinum corpora nautas
 In vada pampinea defluisse rate;
 Et tibi per mediam bene olentia flumina Naxon,
 Unde tuum potant Naxia turba merum.
 Candida laxatis onerato colla corymbis
 Cinget Bassaricas Lydia mitra comas.
 Levis odorato cervix manabit olivo,
 Et feries nudos veste fluente pedes.
 Mollia Dirçææ pulfabunt tympana Thebæ;
 Capripedes calamo Panes hiantes canent.
 Vertice turrigero juxta Dea magna Cybelle
 Tundet ad Idæos cymbala rauca choros.
 Ante fores templi crater antistitis auro
 Libatum fundens in tua sacra merum.
 Hæc ego non humili referam memoranda cothurno,
 Qualis Pindarico spiritus ore tonat.
 Tu modo servitio vacuum me siste superbo,
 Atque hoc sollicitum vince sopore caput.

ELE-

ELEGIA XVIII.

CLAUSUS ab umbroso qua ludit pontus Averno,
 Humida Baiarum stagna tepentis aquæ,
 Qua jacet et Trojæ tubicen Misenus arena,
 Et sonat Herculeo structa labore via,
 Hic ubi, mortales dextra cum quæreret urbes,
 Cymbala Thebano concrepuere Deo:
 At nunc, invisæ magno cum crimine Baiaë,
 Quis Deus in vestra constitit hostis aqua?
 His pressus Stygias vultum demisit in undas,
 Errat et in vestro spiritus ille lacu.
 Quid genus, aut virtus, aut optima profuit illi
 Mater, et amplexum Cæsaris esse focos?
 Aut modo tam pleno fluitantia vela theatro,
 Et per maternas omnia gesta manus?
 Occidit, et misero steterat vigesimus annus;
 Tot bona tam parvo claudit in orbe dies.
 I nunc, tolle animos, et tecum finge triumphos,
 Stantiaque in plaufum tota theatra juvent:
 Attalicas supera vestes, atque omnia magnis
 Gemmea sint ludis; ignibus ista dabis.
 Sed tamen huc omnes; huc primus, et ultimus ordo:
 Est mala, sed cunctis ista terenda via est.
 Exoranda canis tria sunt latrantia colla:
 Scandenda est torvi publica cymba senis.

Ille

Ille licet ferro cautus se condat, et ære;
 Mors tamen inclusum protrahit inde caput.
 Nireæ non facies, non vis exemit Achillem,
 Cræsum aut Pactoli quas parit humor opes.
 Hic olim ignaros luctus populavit Achivos,
 Atridæ magno cum fletit alter amor.
 At tibi, nauta, pias hominum qui trajicis umbras,
 Huc animæ portent corpus inane tuæ,
 Qua Siculæ victor telluris Claudius, et qua
 Cæsar ab humana cessit in astra via.

ELEGIA XIX.

OBJICITUR toties a te mihi nostra libido;
 Crede mihi, vobis imperat ista magis.
 Vos, ubi contemti rupistis frena pudoris,
 Nescitis captæ mentis habere modum.
 Flamma per incensas citius sedetur aristas,
 Fluminaque ad fontis sint reditura caput;
 Et placidum Syrtes portum, et bona litora nautis
 Præbeat hospitio sæva Malea suo;
 Quam possit vestros quisquam reprehendere cursus,
 Et rapidæ stimulos frangere nequitiaë.
 Testis, Cretæi fastus quæ passa juveni
 Induit abiegnæ cornua falsa bovis.
 Testis Thessalico flagrans Salmonis Enipeo,
 Quæ voluit liquido tota subire Deo.

Qq

Crimen

326 *PROPERTII LIBER III.*

Crimen et illa fuit patria succensa senecta
 Arboris in frondes condita Myrrha novæ.
 Nam quid Medæ referam, quo tempore matris
 Iram natorum cæde piavit amor?
 Quidve Clytæmnestræ, propter quam tota Mycenis
 Infamis stupro stat Pelopea domus?
 Tuque o Minoa venundata, Scylla, figura,
 Tondens purpurea regna paterna coma.
 Hanc igitur dotem virgo desponderat hosti;
 Nise, tuas portas fraude reclusit Amor.
 At vos, innuptæ, felicius urite tedas;
 Pendet Cretæa tracta puella rate.
 Non tamen immerito Minos sedet arbiter Orci:
 Victor erat quamvis, æquus in hoste fuit.

ELEGIA XX.

CREDIS eum jam posse tuæ meminisse figuræ,
 Vidisti a lecto quem dare vela tuo?
 Durus, qui lucro potuit mutare puellam.
 Tantifne in lacrymis Africa tota fuit?
 At tu, stulta, Deos tu fingis, inania verba.
 Forfitan ille alio pectus amore terat.
 Est tibi forma potens, sunt castæ Palladis artes,
 Splendidaque a docto fama refulget avo.
 Fortunata domus, modo fit tibi fidus amicus!
 Fidus ero; in nostros curre, puella, toros.

Tu

PROPERTII LIBER III. 327

Tu quoque, qui æstivos spatiosius exigis ignes,
 Phœbe, moraturæ contrahe lucis iter.
 Nox mihi prima venit; primæ data tempora noctis
 Longius in primo, Luna, morare toro.
 Federa sunt ponenda prius, signandaque jura,
 Et scribenda mihi lex in amore novo,
 (Hæc Amor ipse suo constringit pignora signo,
 Testis fidereæ tota corona Deæ)
 Quam multæ ante meis cedant sermonibus horæ,
 Dulcia quam nobis concitet arma Venus.
 Namque, ubi non certo vincitur federe lectus,
 Non habet ultores nox vigilanda Deos:
 Et quibus imposuit solvit mox vincla libido.
 Contineant nobis omnia prima fidem.
 Ergo, qui pactas in federa ruperit aras,
 Pollueritque novo sacra marita toro,
 Illi sint, quicumque solent in amore dolores;
 Et caput argutæ præbeat historiæ;
 Nec flenti dominæ patefiant nocte fenestræ;
 Semper amet, fructu semper amoris egens.

ELEGIA XXI.

MAGNUM iter ad doctas proficisci cogor Athenas;
 Ut me longa gravi solvat amore via:
 Crescit enim assidue spectando cura puellæ;
 Ipse alimenta sibi maxima præbet Amor.

Qq 2

Omnia

328 PROPERTII LIBER III.

Omnia sunt tentata mihi, quacunque fugari
 Possit; at ex omni me premit ipse Deus.
 Vix tamen aut semel admittit, cum sæpe negavit;
 Seu venit, extremo dormit amicta toro.
 Unum erit auxilium mutatis, Cynthia, terris:
 Quantum oculis, animo tam procul ibit amor.
 Nunc agite, o focii, propellite in æquora navem,
 Remorumque pares ducite forte vices;
 Jungiteque extremo felicia lintea malo:
 Jam liquidum nautis aura fecundat iter.
 Romanæ turres, et vos valeatis, amici,
 Qualiscunque mihi tuque, puella, vale.
 Ergo ego nunc rudis Adriaci vehar æquoris hospes,
 Cogar et undifonos nunc prece adire Deos.
 Deinde per Ionium vectus cum fessa Lechæo
 Sedarit placida vela phaselus aqua;
 Quod superest sufferte pedes, properate laborem
 Isthmos qua terris arcet utrumque mare.
 Inde ubi Piræi capient me litora portus,
 Scandam ego Theseæ brachia longa viæ.
 Illic vel studiis animum emendare Platonis
 Incipiam; aut hortis, doctæ Epicure, tuis:
 Persequar aut studium linguæ, Demosthenis arma;
 Librorumque tuos, doctæ Menandre, sales:
 Aut certe tabulæ capient mea lumina pictæ,
 Sive ebore exactæ, seu magis ære manus:

Aut

PROPERTII LIBER III. 329

Aut spatia annorum, aut longa intervalla profundi
 Lenibunt tacito vulnera nostra sinu.
 Seu moriar fato, non turpi fractus amore;
 Atque erit illa mihi mortis honesta dies.

ELEGIA XXII.

FRIGIDA tam multos placuit tibi Cyzicus annos,
 Tulle, Propontiaca qua fluit Isthmus aqua,
 Dindymus, et sacræ fabricata inventa Cybellæ,
 Raptorisque tulit qua via Ditis equos.
 Si te forte juvant Helles Athamantidos urbes,
 Nec desiderio, Tulle, movere meo:
 Tu licet aspicias cœlum omne Atlanta gerentem,
 Sectaque Persea Phorcidos ora manu;
 Geryonæ stabula, et luctantum in pulvere signa
 Herculis Antæique, Hesperidumque choros:
 Tuque tuo Colchon propellas remige Phasin,
 Peliacæque trabis totum iter ipse legas,
 Qua rudis Argoa natat inter saxa columba
 In faciem proræ pinus adacta novæ:
 Et qua Gygæi visenda est ora Caystri,
 Et qua septenas temperat unda vias:
 Omnia Romanæ cedent miracula terræ.
 Natura hic posuit quicquid ubique fuit.
 Armis apta magis tellus, quam commoda noxæ.
 Famam, Roma, tuæ non pudet historiæ.

Nam

Nam quantum ferro, tantum pietate potentes
 Stamus; victrices temperat illa manus.
 Hic Anio Tiburte fluis, Clitumnus ab Umbro
 Tramite, et æternum Martius humor opus:
 Albanus lacus, et focia Nemorensis ab unda,
 Potaque Pollucis lympa salubris equo.
 At non squamoso labuntur ventre cerasæ,
 Itala portentis nec furit unda novis.
 Non hic Andromedæ resonant pro matre catenæ;
 Nec tremis Aufonias, Phœbe fugate, dapes;
 Nec cuiquam absentes arserunt in caput ignes,
 Exitium nato matre movente suo.
 Penthea non sævæ venantur in arbore Bacchæ;
 Nec solvit Danaas subdita cerva rates;
 Cornua nec valuit curvare in pellice Juno,
 Aut faciem turpi dedecorare bove:
 Arboreasque cruces Sinis, et non hospita Graiis
 Saxa, et curvatas in sua fata trabes.
 Hæc tibi, Tulle, parens, hæc est pulcherrima sedes.
 Hic tibi pro digna gente petendus honos.
 Hic tibi ad eloquium cives, hic ampla nepotum
 Spes, et venturæ conjugis aptus amor.

ELE-

ELEGIA XXIII.

ERGO tam doctæ nobis periere tabellæ,
 Scripta quibus pariter tot periere bona.
 Has quondam nostris manibus detriverat usus,
 Qui non signatas jussit habere fidem.
 Illæ jam sine me norant placare puellas,
 Et quædam sine me verba diserta loqui.
 Non illas fixum caras effecerat aurum;
 Vulgari buxo fordida cera fuit.
 Qualescunque mihi semper mansere fideles,
 Semper et effectus promeruerè bonos.
 Forsitan hæc illis fuerant mandata tabellis;
 Irascor, quoniam es, lente, moratus heri.
 An tibi nescio quæ visa est formosior? an tu
 Non bona de nobis crimina ficta jadis?
 Aut dixit; Venies hodie, cessabimus una;
 Hospitium tota nocte paravit Amor;
 Et quæcunque dolens reperit non stulta puella,
 Garrula cum blandis ducitur hora dolis.
 Me miserum! his aliquis rationem scribit avari,
 Et ponit duras inter ephemeridas.
 Quas si quis mihi rettulerit, donabitur auro.
 Quis pro divitiis ligna retenta velit?
 I, puer, et citus hæc aliqua propone columna;
 Et dominum Exquiliis scribe habitare tuum.

ELE-

ELEGIA XXIV.

FALSA est ista tuæ, mulier, fiducia formæ,
 Olim oculis nimium facta superba meis.
 Noster amor tales tribuit tibi, Cynthia, laudes;
 Versibus insignem te pudet esse meis.
 Mistam te varia laudavi sæpe figura,
 Ut quod non esses, esse putaret amor.
 Et color est toties roseo collatus Eoo,
 Cum tibi quæsitus candor in ore foret.
 Quod mihi non patrii poterant avertere amici,
 Eluere aut vasto Thessala faga mari.
 Hæc ego non ferro, non igne coactus, et ipsa
 Naufragus Ægæa verba fatebor aqua;
 Correptus sævo Veneris torrebar ahenò:
 Vincus eram versas in mea terga manus.
 Ecce coronatæ portum tetigere carinæ:
 Trajectæ Syrtes, ancora jacta mihi est.
 Nunc demum vasto fessi resipiscimus æstu,
 Vulnera et ad sanum nunc coière mea.
 Mens bona, si qua Dea es, tua me in sacra dona;
 Exciderunt furdo tot mea vota Jovi.

ELE-

ELEGIA XXV.

RISUS eram positus inter convivia mensis,
 Et de me poterat quilibet esse loquax.
 Quinque tibi potui fervire fideliter annos.
 Ungue meam morso sæpe querere fidem.
 Nil moveor lacrymis; ista sum captus ab arte:
 Semper ab infidiis, Cynthia, flere soles.
 Flebo ego discedens, sed fletum injuria vincit;
 Tu bene conveniens non finis ire jugum.
 Limina jam nostris valeant lacrymantia verbis,
 Nec tamen irata janua fracta manu.
 At te celatis ætas gravis urgeat annis,
 Et veniat formæ ruga sinistra tuæ.
 Vellere tum cupias albos a stirpe capillos,
 A speculo rugas increpitante tibi.
 Exclusa inque vicem fastus patiare superbos;
 Et, quæ fecisti, facta queraris anus.
 Has tibi fatales cecinit mea pagina diras.
 Eventum formæ disce timere tuæ.

Rr

SEXTI